

ANTIMIKROBNA AKTIVNOST FRAKCIJA I EKSTRAKTA PODZEMNIH DELOVA BILJNE VRSTE *GENTIANA ASCLEPIADEA* L. SA ANALIZOM MOLEKULARNOG DOKINGA

Miloš Jovanović¹, Jelena Matejić², Dušanka Kitić², Tatjana Mihajilov Krstev³, Nemanja Kitić⁴, Katarina Šavikin¹, Milica Milutinović²

¹Institut za proučavanje lekovitog bilja "Dr Josif Pančić", Beograd, Srbija

²Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Katedra za farmaciju, Niš, Srbija

³Univerzitet u Nišu, Prirodno-matematički fakultet, Departman za biologiju i ekologiju, Niš, Srbija

⁴Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Srbija

Kontakt: Miloš Jovanović

Tadeuša Koščuška 1, 11000 Beograd, Srbija

E-mail: mjovanovic@mocbilja.rs;

milos.jovanovic@gmail.com

Trava od žutice (*Gentiana asclepiadea* L.) vredan je izvor sekoiridoida, C-glikoziliranih flavona i ksantona, koja se u tradicionalnoj medicini upotrebljava za lečenje bolesti jetre i gastrointestinalnog trakta. Cilj ovog istraživanja bio je ispitati antimikrobnu aktivnost vodeno-etanolnog ekstrakta podzemnih delova trave od žutice i njegovih frakcija (petrol-etarske, etil-acetatne, butanolna i vodena frakcija). Takođe, sprovedena je analiza molekularnog vezivanja. Antimikrobna aktivnost na patogene gastrointestinalnog trakta testirana je mikrodilucionom metodom. Generalno, najbolju aktivnost ispoljila je etil-acetatna frakcija. Najniža minimalna inhibitorna koncentracija od 0,78 mg/ml zabeležena je kod soja *Bacillus cereus* pomoću petrol-etarske frakcije, odnosno *Staphylococcus aureus* pomoću etil-acetatne frakcije. Najbolja baktericidna aktivnost (minimalna baktericidna koncentracija od 0,78 mg/ml) ostvarena je etil-acetatnom frakcijom za soj *Enterococcus faecalis*. *Candida albicans* bila je najotpornija na dejstvo ispitivanog ekstrakta i njegovih frakcija. Analizom molekularnog vezivanja, utvrđeno je to da C-glikozilirani flavoni izoorijentin i izoviteksin pokazuju najveći afinitet vezivanja prema *Enterococcus faecalis* lipoat-protein ligazi A. Na osnovu rezultata sprovedenog istraživanja, može se zaključiti da bi podzemni delovi trave od žutice mogli biti vredan izvor sekundarnih metabolita sa obećavajućom antimikrobnom aktivnošću.

Acta Medica Medianae 2022;61(1):14-22.

Ključne reči: *Gentiana asclepiadea*, antimikrobna aktivnost, ekstrakti, frakcije, molekularni doking